

Foto: Reindert van Dijk

Beleidsplan 2026 - 2030 Protestantse Gemeente Alexanderkerk te Rotterdam

"De levende Bron"

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Wie zijn we?	3
2. Missie: waar stáán we voor	4
3. Visie: waar gáán we voor	4
4. Onze ambities	4
- Leidende principes	4
5. Uitwerking van de leidende principes	5
5.1 Vieren	5
5.2 Dienen	5
- Diaconaat	5
- Missionair	6
5.3 Leren	6
5.4 Pastoraat	6
5.5 Communicatie	7
5.6 Organisatie	7
5.7 Veilige kerk	8
5.8 Financiën en beheer	8
Nawoord	9

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van de Alexanderkerk voor de periode 2026–2030. In deze jaren willen we als gemeenschap verder groeien in geloof, verbondenheid en betekenis. We blijven zoeken naar wat het betekent om kerk te zijn in deze tijd, in Rotterdam Alexander in ons dagelijks leven en voor de generaties die na ons komen.

Onze gemeente kent een grote groep ouderen. Hun betrokkenheid, levenservaring en geloofsverhaal vormen een rijke bron van wijsheid en stabiliteit. Tegelijk willen we er ook zijn voor kinderen, jongeren en gezinnen, zodat zij zich thuis voelen en mee kunnen bouwen aan een levendige en toekomstgerichte kerk.

We blijven trouw aan onze kern: leven uit Gods liefde, samen vieren, omzien naar elkaar en openstaan voor de wereld om ons heen. Net als in eerdere jaren kiezen we voor een beleidsplan dat zich richt op hoofdlijnen. Dit beleidsplan biedt richting, maar laat ook ruimte voor de verrassingen van de Geest, onverwachte wendingen en groei.

Met vertrouwen kijken we vooruit, gedragen door het geloof dat God met ons meegaat.

1. Wie zijn we?

In de jaren '60 van de vorige eeuw werd de wijk Het Lage Land gebouwd, zo ook de Vrijzeniskerk (1965) en de Immanuelkerk (1968). De Vrijzeniskerk was een zelfstandige Gereformeerde Kerk en behoorde tot de Gereformeerde Kerken in Nederland; de Immanuelkerk behoorde tot de Nederlandse Hervormde Kerk en was een wijkgemeente van de Hervormde Gemeente Kralingen. Beide kerken behoorden sinds 2004 bij de Protestantse Kerk in Nederland (PKN).

Eind 2016 vond er tussen beide kerken een fusie plaats; dat was de officiële start van de Protestantse Gemeente Alexanderkerk. De kerk richt zich op het stadsdeel Prins Alexander, dat onder meer bestaat uit de wijken Het Lage land, Prinsenland en Oosterflank. Er zijn ook leden die buiten deze wijken wonen. Onze gemeente bestaat uit circa 900 leden. Voor de leeftijdsopbouw van de gemeente geldt dat er meer ouderen dan jongeren zijn. Er is een hechte, trouwe groep gemeenteleden die zowel de kerkdiensten bezoekt als actief betrokken is bij de kerkelijke activiteiten. Ook is er een groep die minder betrokken is bij de kerkdiensten en kerkelijke activiteiten.

We zijn een zelfstandige gemeente en daardoor zelf verantwoordelijk voor onze financiële zaken. Dat vraagt blijvende aandacht hiervoor. Ons kerkgebouw heeft met haar karakteristieke puntdak een opvallende uitstraling in de wijk. De laatste jaren is duidelijk geworden dat het gebouw aan de grenzen is gekomen van haar economische levensduur. Besloten is om in de komende jaren een nieuwe kerkruimte te realiseren in samenhang met de ontwikkeling van een complex van zorgwoningen. Wanneer dit onverhoopt geen doorgang kan vinden, dan zal op zoek worden gegaan naar een alternatieve locatie in de wijk. De gemeente wil voorts nog vasthouden aan haar zelfstandigheid.

Wij kennen, net als veel andere gemeentes, onze verbeterpunten. We ontmoeten elkaar rond het Licht van Christus en willen als gemeente van betekenis zijn en blijven voor elkaar en voor de wijk. We staan open voor veranderingen die op onze weg komen en richten onze blik naar de toekomst.

Gemeente-zijn is per slot van rekening geen statische aangelegenheid. We zijn een reisgezelschap onderweg en gaan in vertrouwen op God, samen de toekomst tegemoet.

2. Missie: waar stáán we voor?

Vanuit de liefde van God voor alle mensen volgen wij Jezus Christus in gastvrijheid, ontmoeting, ruimte, respect, vergeving en omzien-naar-elkaar. Wij weten ons van daaruit geroepen te vieren dat God leeft en wij met Hem, de gemeente te bouwen door zijn Woord te delen. We ontmoeten hem in ons gebed, er te zijn voor ieder die op onze weg komt. En aantrekkelijk te zijn voor ieder die op zoek is naar de zin en de betekenis van het leven en zo een tegengif te zijn tegen alles wat dit weerspreekt.

3. Visie: waar gáán we voor?

Wij willen een open, laagdrempelige, gastvrije en inclusieve ontmoetingsplek zijn voor alle generaties. Vierend, dienend, barmhartig en opkomend voor gerechtigheid. Er is ruimte voor uiteenlopende opvattingen en geloofsbelevingen. In openheid en liefde leven wij samen, delen wij samen en geloven wij samen, in navolging van Jezus Christus. Geïnspireerd door Zijn Geest maken wij tijd en ruimte voor mens en wereld.

4. Onze ambities

Leidende principes

1. We leven en handelen vanuit de levende Bron

In alles wat we ondernemen staat God centraal. Hij is de Bron van ons geloof, ons handelen en onze hoop. Alles wat we doen, vieren, leren, dienen begint bij Hem.

2. We doen het samen als gemeente van alle generaties

Gemeente-zijn is een gezamenlijke opdracht. We geloven dat ieder gemeentelid een rol speelt, jong en oud, nieuw of vertrouwd. We werken samen aan een open, gastvrije en betrokken geloofsgemeenschap. We betrekken, wanneer dit wenselijk is, verschillende generaties bij onze plannen.

3. We luisteren naar de praktijk en geven ruimte aan initiatief

De ervaringen van gemeenteleden, vrijwilligers, voorganger(s) en teams vormen de basis voor wat werkt. Daarom staan we open voor initiatief, en stimuleren we eigenaarschap van taken en verantwoordelijkheden en creativiteit in de uitvoering en toetsen we onze plannen bij gemeenteleden.

4. We differentiëren om iedereen te bereiken

Niet iedereen beleeft het geloof op dezelfde manier. Daarom bieden we ruimte voor verschillende vormen van vieren, leren en ontmoeten zodat, mensen zich kunnen herkennen en aansluiten.

5. We zijn toegankelijk en uitnodigend

We willen een kerk zijn waar iedereen zich welkom voelt. Dat betekent:

- Begrijpelijk in taal en vorm
- Verwelkomend in sfeer en houding
- Toegankelijk voor mensen met fysieke of mentale belemmeringen
- Passend bij de beleving van verschillende doelgroepen

6. We zoeken naar balans tussen traditie en vernieuwing

We koesteren wat waardevol is uit het verleden en zijn tegelijk open voor nieuwe vormen en ideeën als die helpen om de bovengenoemde doelen te bereiken.

7. We zijn kerk in de wijk en in de wereld

Onze roeping stopt niet bij de kerkdeur. We willen omzien naar mensen buiten de kerk, samenwerken met anderen en bijdragen aan het welzijn van onze wijk, stad en wereld. We doen hier proactief moeite voor.

5 Uitwerking van de leidende principes

De kerkenraad heeft tot taak de zorg voor de dienst van Woord en Sacrament, de zorg voor de missionaire, diaconale en pastorale arbeid, de geestelijke vorming en de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente. Onze kerkenraad brengt deze zorg onder meer tot uitdrukking in het ondersteunen van:

5.1 Vieren

Dat is de kern van gemeente-zijn: momenten creëren waar mensen in contact komen met God en met elkaar.

De zondagse eredienst is zo'n moment.

Wat gaan we doen?

- We vieren het avondmaal lopend.
- Verspreid over het jaar zijn er diensten met meer nadruk op zang en muziek.
- Parallel aan de zondagse kerkdiensten wordt, volgens het rooster, kinderkerk aangeboden voor basisschoolkinderen.

We zijn ons bewust dat online kerkdiensten een andere dynamiek met zich meebrengt.

We zien dat als een uitdaging en investeren zowel in kwaliteit van de techniek als in kwaliteit van de viering.

We zijn tevreden wanneer we, met de huidige situatie als basis, een vierende gemeente zijn waarvan men energie krijgt, waardoor nieuwsgierigheid wordt gewekt. We streven ernaar dat de reguliere diensten alle generaties aanspreken, zowel voor de mensen in de kerk, als voor de mensen die digitaal de dienst meebelevan.

5.2 Dienen

- Diaconaat

'Helpen wie geen helper heeft:' dit is al lang het credo van de diaconie. Het drukt heel krachtig uit hoe de diaconie haar taak ziet. Het doel is om mensen te helpen die echt hulp nodig hebben. En die geen eigen middelen tot hun beschikking hebben en ook geen of onvoldoende netwerk om zich heen. Dit kunnen mensen in financiële problemen zijn, maar ook ouderen die eenzaam zijn of mensen met een beperking.

Wat doen we?

- Steeds meer de samenwerking zoeken met andere geloofsgemeenschappen en instanties in de wijk die zich ook inzetten voor de doelgroep zoals hierboven genoemd. Zodat we elkaar kunnen versterken en aanvullen.
- Goed inspringen bij actuele gebeurtenissen wereldwijd.
- Samenwerken met Stichting Samen 010. Als gemeente dragen we financieel bij aan deze stichting, waardoor we het stedelijk diaconaal werk steunen.
- Gemeenteleden proberen te stimuleren en enthousiasmeren voor het werk wat de diaconie doet.
- Projecten starten/zoeken binnen onze wijk of in Rotterdam die wij langdurig kunnen steunen.

Wij zijn tevreden als wij als diaconie, in samenwerking met de gemeente, de mensen die onze steun en hulp nodig hebben, binnen onze kerkelijke gemeente én daarbuiten, beter weten te bereiken.

En dat wij bij de mensen, binnen onze kerkelijke gemeente én daarbuiten, meer zichtbaar is met het oog op een goede wisselwerking kan ontstaan.

- Missionair

Als gemeente van de Alexanderkerk willen we respectvol en betrouwbaar zijn in wat we uitdragen, en zorgzaam zijn voor andere mensen. Ieder moet zich bij ons veilig voelen, troost kunnen vinden, enthousiasme en blijheid ervaren. Op die manier dragen we uit dat geloof en kerk ertoe doen.

Wat gaan we doen?

- We committeren ons met zendingswerkers die vanuit een kerkelijke gemeente (in Rotterdam) zijn uitgezonden.
- Kennismaken met mensen die niet vertrouwd zijn met de kerk. Ruimte bieden en tijd nemen om daar gevolg aan te geven.
- Contacten met kerken en maatschappelijke organisaties in de wijk verstevigen.
- Extra publiciteit inzetten wanneer er bijzondere, laagdrempelige diensten zijn.

We zijn tevreden wanneer we blijven ervaren dat we een gemeenschap zijn met de blik naar buiten gericht en we met een onbevangen houding de ander tegemoet treden.

5.3 Leren en ontmoeten

Naast de zondagse eredienst vinden we alle vormen belangrijk waarin we als gemeente mogen leren en elkaar ontmoeten. Het is waardevol om elkaar, naast de zondag, ook op andere momenten te ontmoeten en met elkaar in gesprek te gaan. Het programma van Leren & Ontmoeten is ieder jaar losjes gebaseerd op het jaarthema van de PKN. Bij alle activiteiten zijn zowel gemeenteleden als mensen van buitenaf van harte welkom.

Wat gaan we doen?

- Het programma van Leren & Ontmoeten biedt bijeenkomsten en leerhuizen, waar geloof, kerk en samenleving centraal staan.
- We bezoeken plaatsen buiten onze eigen kerkgemeenschap, zoals gebedshuizen, maar ook natuur en cultuur.
- We bekijken regelmatig een film of tv-uitzending waarover we met elkaar in gesprek gaan.
- Ieder jaar is er een Bijbelquiz of escaperoom waar leren en gezellig samenzijn hand in hand gaan.
- Op Allerzielen (2 november) is de Alexanderkerk open voor mensen uit de wijk die een kaarsje willen aansteken en daarmee stilstaan bij het verlies van een dierbare. Er is ruimte voor stilte, bezinning en een pastoraal gesprek.

We zijn tevreden als er elk seizoen een breed scala aan activiteiten gehouden worden.

5.4 Pastoraat

Pastoraat kent vele vormen maar betekent in de kern 'herderen', oftewel omzien naar elkaar. Het is op de een of andere wijze het verhaal van mensen verbinden met het verhaal van God. Pastoraat vindt plaats waar mensen elkaar zien en horen in tijden van vreugde en verdriet.

Gemeente-zijn is pastoraat en daarmee ook de verantwoordelijkheid van de hele gemeente en van ieder gemeentelid.

Wat gaan we doen?

- De groep ouderen in de Alexanderkerk is groot. Niet alle leden van deze groep zijn zichtbaar, omdat velen fysiek niet meer in staat zijn de kerkdienst of een activiteit te

bezoeken. We zoeken actief naar manieren om de verbinding te houden met de ouderen, zodat zij niet uit het zicht raken

- De kerkenraad werkt met de Werkgroep Pastoraat, het pastoraal team en de LeefMeedienst aan vormen van pastoraat passend bij onze ouder wordende gemeente.
 - Inzet van ouderlingen met een bijzondere opdracht voor het verzorgen van uitvaarten. Zij vormen samen met de predikant en kerkelijk werker het uitvaartteam
 - Stimuleren dat de gemeenteleden elkaar een luisterend oor bieden en omzien naar elkaar.
 - Onze gemeente bestaat voor een deel uit leden die zich niet (meer) gemakkelijk laten betrekken bij het gemeenteleven. Wij zien het als een uitdaging hen (opnieuw) te betrekken bij activiteiten en te stimuleren (weer) mee te gaan doen.
- Het kinderkerkteam houdt verbinding met de kinderen en ouders/opvoeders middels de kinderkerk en de WhatsApp groep voor ouders/opvoeders.

We zijn tevreden als in 2030 het pastoraat is vorm gegeven op een wijze die passend is bij onze gemeente.

5.5 Communicatie en publiciteit

We zijn ons ervan bewust dat communicatie, zowel binnen als buiten de gemeente, belangrijk is. We realiseren ons ook dat we ons verder moeten bekwamen om informatie digitaal aan te bieden, maar zetten nu vooral in op de nieuwsbrief, de website en het Kerkvenster.

- De nieuwsbrief vervult een belangrijke functie, zowel digitaal als op papier. We proberen een lengte van twee kantjes aan te houden en herhaling en lengte van stukken alsmede het aantal printjes te beperken.
- De website is vooral belangrijk voor bezoekers van buiten. Er heeft een grote vernieuwing plaatsgevonden en we zetten nu in op bouwen, verbeteren en bijhouden van de website, waarbij het beheer onder een centraal persoon is gebracht. Leren en ontmoeten houdt een duidelijke plaats op de website.
- Het Kerkvenster is een informatief en inspirerend blad. We streven naar helderheid over geloofsidentiteit, aandacht voor lokale ontwikkelingen en maatschappelijke betrokkenheid met de wijk en interactie. Er volgt een gerichtere inzet op de digitale versie van het Kerkvenster, waarbij we aandacht hebben voor een eigentijdse uitstraling.

We zijn tevreden als de gemeente zich voldoende geïnformeerd en gehoord weet en de externe omgeving ons kent in wie we zijn en wat we als gemeente doen en te bieden hebben.

5.6 Organisatie

De kerkenraad heeft gekozen voor een traditionele kerkenraad, waarin alle ambtsdragers samenkomen. Naast ambtsdragers kent onze gemeente taakdragers, zowel in het pastoraat als het diaconaat. Ook zijn er twee ouderlingen met een speciale opdracht, het verzorgen van uitvaarten. In een steeds ouder wordende gemeente vormen zij een belangrijke aanvulling in het pastoraat, waardoor de voorganger(s) kan/kunnen worden ontlast. De verschuiving van taken van ambtsdragers naar taakdragers en van de voorganger(s) naar ambtsdragers is nodig om in de komende jaren alle taken te kunnen blijven uitvoeren. Bij een afnemend aantal vrijwilligers een heuse uitdaging. Aan een kritische beoordeling van die taken valt dan ook niet te ontkomen. We zijn ons bewust van onze gemeenteopbouw, die laat zien dat er meer ouderen dan jongeren zijn. We willen onze organisatie zo opbouwen dat we met minder mensen en energie het kerkenwerk kunnen uitvoeren.

Wat gaan we doen?

- Met een realistische blik toekomstgericht naar de huidige organisatie kijken en ons de vraag stellen: hoe kunnen we, binnen de kerkorde van de PKN, de organisatie vereenvoudigen?
- Blijvend ruimte bieden aan het ambt van alle gelovigen: iedereen doet mee.

We zijn tevreden wanneer we met een positieve blik zien dat het ombuigen van de huidige organisatie nieuwe kansen en mogelijkheden biedt. Eind 2029 is duidelijk op welke manier we dit vormgeven.

5.7 Veilige kerk

De Alexanderkerk wil een plaats zijn waar iedereen zich veilig voelt om in vrijheid en vertrouwen zijn geloof te beleven. Veiligheid is niet altijd automatisch gewaarborgd en daarom is ingezet op het maken van preventiebeleid voor een veilige omgeving binnen de Alexandergemeente.

- Voor gemeenteleden en anderen die verbonden zijn met onze kerk zijn gedragsregels opgesteld waarop de kerk aanspreekbaar is voor zowel binnen- en buiten de geloofsgemeenschap.
- Voor de predikant, kerkelijk werker en vrijwilligers die een ambt of taak vervullen binnen de kerk, is ter bescherming een gedragscode opgesteld. De gedragscode wordt bij een benoeming overhandigd.
- In navolging van de regelgeving van de PKN beschikken Ambtsdragers, pastoraal medewerkers, jeugdwerkers en vrijwilligers die een vertrouwelijke taak hebben of in contact komen met kwetsbare personen over een verklaring omtrent gedrag (VOG). De VOG wordt voorafgaande aan een benoeming en op verzoek van de Alexanderkerk bij de gemeente aangevraagd.
- Voor verdere waarborging van een veilige kerk heeft de kerkenraad een mannelijke- en een vrouwelijke vertrouwenspersoon aangesteld. Zij kunnen ondersteunen na een melding van situaties binnen de kerkelijke gemeente waarbij men zich niet veilig voelt tot personen die een (professionele) ambt of taak uitvoeren namens de kerk.
- Voor gemeenteleden wordt een meldprotocol opgesteld dat inzicht geeft in wat zij kunnen doen bij (vermoedens van) een grensoverschrijdende situatie in de gemeente en wat zij kunnen verwachten van de vertrouwenspersonen.

Alle informatie is vindbaar op de website van de Alexanderkerk.

We zijn tevreden wanneer de preventiemaatregelen ervoor zorgen dat de gemeente onze kerk als een veilige omgeving ervaart om in vrijheid en vertrouwen zijn geloof te beleven.

5.8 Financiën en beheer

Het College van Kerkrentmeesters (CvK) heeft kortgezegd het financiële beheer van de Alexanderkerk tot taak. Het College zorgt voor de geldwerving en voor het financieel in stand houden van alle activiteiten die uitgaan van onze gemeente. Het uitgangspunt is dat de lopende kosten gedekt dienen te worden door lopende inkomsten. De kerkenraad stelt jaarlijks de begroting vast op voorstel van het College.

- Bij het opstellen van de begroting blijven we oog houden voor het gemeenteleven en laten we ons niet enkel leiden door het feit dat we gaan ver- of nieuwbouwen.
- We houden rekening met een vergrijzende gemeentepopulatie, wat met zich mee kan brengen dat we voor sommige taken minder een beroep kunnen doen op vrijwilligers en meer moeten overgaan op professionals mits de inkomsten flink omhoog kunnen worden gebracht.

Kort samengevat verdienen de volgende zaken op het gebied van financiën en beheer in de komende jaren aandacht en heroriëntatie:

- Maken van meerjarenramingen om tijdig in te springen op belangrijke financiële fluctuaties.

- De herontwikkeling van de Alexanderkerk komt op ons af. Dat brengt de nodige afwegingen met zich mee die grote of minder grote consequenties hebben.
- Updating van beleid op het gebied van digitalisering werkzaamheden, privacywetgeving, veiligheidsaspecten e.d.

De Alexandergemeente staat op een belangrijk kruispunt van wegen. Enerzijds vanwege de beleidskeuze van de kerkenraad om de Alexanderkerk een meer centrale functie te geven in de wijk en de samenwerking met andere kerkelijke gemeentes te intensiveren. Anderzijds door de noodzakelijk geworden vernieuwing van het kerkgebouw als plaats van samenkomst en ontmoetingspunt, en de daarmee samenhangende veranderingen in gebruik en financiële exploitatie.

We zijn tevreden wanneer we medio 2026 duidelijkheid hebben over de herontwikkeling en dat het financieel beleid en het beheer hierop voor de komende jaren kan worden gebaseerd. Daarbij beseffen we dat we hiervoor sterk afhankelijk zijn van derden waarbij de plaatselijke overheid wel een belangrijke partner is.

Nawoord

Met dit beleidsplan voor de periode 2026 – 2030 gaan we verder op de weg die we ingeslagen zijn. We blijven een open gemeente die er is voor iedereen die zich aangesproken voelt door hoe we vieren en gemeente zijn. We zijn kerk in de wijk en geven veel aandacht aan de (zondagse) eredienst en aan diaconaat en pastoraat.

Het beleidsplan, en dan met name de visie en missie, geeft richting aan wie we zijn, wat onze visie is en welke richting we op willen. Maar het is geen statisch document, de uitvoering ligt niet vast. In het licht van de veranderingen kunnen we daar de vorm bij kiezen.

We zijn ons er van bewust niet alle ambities direct waargemaakt kunnen worden. De genoemde ambities geven echter wel richting aan de keuzes die gemaakt moeten worden door de kerkenraad.

Als gemeente gaan wij in de komende jaren ingrijpende veranderingen tegemoet in het vertrouwen dat onze Heer ons ook hierin zal leiden, door in dankbaarheid te blijven putten uit de Levende Bron.